

O N D E R
O N S O M
L T U U R
N E T E M
S C H A P

Comité Spinoza in het eindexamen vwo!
T.a.v. Haije Bouwman
St. Antoniebreestraat 69
1011 HB Amsterdam

Den Haag
18 JULI 2007

Ons kenmerk
VO/OK/07/20709

Uw brief van
14 mei 2007

Onderwerp
Spinoza in ce vwo

Geachte heer Bouwman,

Uw brief heb ik met belangstelling gelezen.

U zult wel van mij willen aannemen, dat ik uw waardering voor Spinoza als een van de grootste Nederlanders deel. Maar juist in het perspectief van waar Spinoza voor stond, en wat hem in zijn tijd daardoor overkwam, mag u van mij niet verwachten wat u mij vraagt.

Ik zal niet als vertegenwoordiger van de overheid, in afwijking van wat de vakdeskundigen en de didactici (naar mij is gebleken met instemming van de leraren filosofie zoals vertegenwoordigd door hun vereniging VFVO) daarover hebben bepaald, gaan voorschrijven dat in het centraal examen filosofie de ideeën van Spinoza aan de orde moeten komen vanwege het geestelijke belang dat de overheid aan die ideeën wenst te hechten.

Dat wil niet zeggen dat ik mij onttrek aan mijn verantwoordelijkheid. Als ik het idee zou hebben dat u gelijk had met uw stelling dat de oorzaak van een en ander zou liggen in ideologische vooringenomenheid van de betrokken vakdeskundigen, dan zou dat voor mij een reden zijn om in te grijpen. Ik heb begrepen, dat u de suggesties in deze richting in een gesprek met betrokkenen hebt teruggenomen. Ik vind dat terecht, want ik ben er zeker van dat het niet zo is.

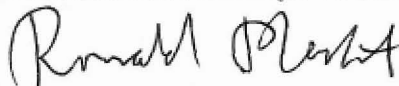
Ik wil graag nog ingaan op de achtergrond van een en ander. Het gaat niet om **het examenprogramma als zodanig: Spinoza komt daar gewoon in voor, dus in elk geval in het schoolexamen. Het gaat nu slechts om** het speciale wisselende onderwerp dat een beperkt aantal jaren **het centraal examen** zal vormen. Aan dat onderwerp worden bijzondere eisen gesteld, die niet slechts vakwetenschappelijk van aard zijn, maar ook samenhangen met didactiek, toegankelijkheid van de originele teksten e.d.

Dat betekent, dat ook bij dit onderwerp het niet bij voorbaat een gegeven is dat Spinoza aan de orde moet, of eigenlijk kan, komen.

Tot slot: onlangs heb ik de definitieve canon van de Nederlandse geschiedenis en cultuur in ontvangst genomen. Het is een naar zijn aard beperkte selectie van 50 'vensters' waarvan alle Nederlanders kennis moeten nemen. De beide staatssecretarissen en ik hebben dat idee overgenomen. Zo zal Spinoza in de zgn. kerndoelen worden opgenomen: de permanente leerstof voor alle leerlingen van 8 tot 12 jaar. Inderdaad: daartegen was verzet. Maar niet voor niets heeft de canoncommissie o.l.v. professor Van Oostrom de keuze voor Spinoza als een van de grootste Nederlanders gemaakt.

Kopie van deze brief zend ik aan prof. dr. Els Goumy, die zich eveneens namens u tot mij heeft gewend en aan de vereniging van de filosofiedocenten VFVO.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

dr. Ronald H.A. Plasterk